

פתח דבר

מחמת שגודל הרגילות באיסור בעוה"ר גרמה להרגשה בקרב רבים מיראי ה' שפשוט שאין האיסור נוהג בזמנינו, וודאי שכן דעת הגדולים, ראיתי להעתיק, קודם שאפתח פי, מה שכתבו מפוסקי זמנינו בעניין.

בית ברוך (לגרבי זילבר זצ"ל) כלל י' ס"ק ל"ב - מבואר במשנה ובגמ' סוטה מה. ובטושו"ע או"ח סימן תק"ס סעיף ג' דאסור לשמוע קול שיר מפני חורבן הבית, וע"י כלי אסור אפי' שלא על היין לכו"ע וכ"ש אם רגיל בזה, וי"א דברגיל אפי' בפה אסור אפי' שלא במשתה, ודעת האחרונים המובא במשנ"ב גם שירה בפה אסור בכל עניין, ולכן מי שיש לו מקלט רדיו בתוך ביתו (ועצם החזקת המקלט וכו' עיי"ש) אסור להשמיע הקול זמר, וכו', ומי שפותח המקלט להשמיע הקול זמר הוא בכלל 'חוטא ומחטיא את הרבים', ה' ישמרנו, ומלבד האיסור העצמי עוד זה גורם לביטול תורה.

ובשו"ת אז נדברו (לגאון הנז"ל) ח"ח סי' נ"ח - ומה שכבודו שואל מה בקשר להמנהג, ומצטט מדברי האחרונים שכתבו כמתאוננים דבדורות אלו הקילו וחזרו והקילו, הרי מדבריהם נשמע שלמעשה אין לנהוג כן שזה כמנהג בטעות.

שו"ת להורות נתן ח"ד סי' מ"ו - ומצאתי קצת לימוד זכות שלא למחות בזה להמוני העם, דהנה כהיום נשמעים בראש חוצות שיר של תיפלות מבעלי הרדיו השפלים אשר כל מגמתם להפיץ ארס של זוהמא בליבות שומעיהם, ולרבים מעמי הארץ ונשים קשה לעמוד בניסיון שלא לשומעם, ולכן מוטב שישמעו שירים המיוסדים על פסוקים, כדי למונעם מאיסורא רבה לשמוע קול זמר סטרא דמסאבותא, ועל דרך שהתיר החת"ס וכו', וממילא מובן שאין זו תקנה לת"ח ומדקדקים במצוות, וכמ"ש החת"ס ז"ל.

שו"ת שבט הלוי ח"ו סי' ס"ט - ולמעשה לבושתנו ולצערינו כמעט נשכח הלכה פסוקה הזאת, ואין לנו לימוד זכות גמור, ומסיים שם - ומי יתן שדורנו יבין שכל החיים שלנו וכל הנהגת הבית בית חרדי ויראי ה', צריך שיהיה משוער עפ"י הלכה ושו"ע ובכלל זה עניין הנ"ל, ובזכות זה נזכה לראות בשמחת גאולתינו ופדות נפשינו.

ואסיים בהעתקת מש"כ לי הגאון המפורסם הר"ר יוסף ליברמן שליט"א (מחבר ספרי משנת יוסף) במכתב, הנוגע לעניינינו - בשו"ת חת"ס (חאהע"ז ח"א

סי' קכ"ב בסוד"ה וע"ז) שבאשכנז לא עשו שבע ברכות, רק ביום הא', דערבה כל שמחה, רק פ"א בירכו בשבת ולעזה כל המדינה עיי"ש, והיו הרבה יראים שעשו תיקון חצות, ועפ"י הנהגת החת"ם ותלמידיו ערכו תקו"ח בחצות ימי בין המצרים, ברבים, ובליל שישי בחצי הלילה, ובעוה"ר שדורותינו שכחנו מזה, ויש שמחוסר ידיעה כל היום מפעולה האשה "טייפ" "דיסק" לנגן, וכעין שהיה בטור מלכא (גיטין נו.) שבחד גיסא הרגו הרומים רח"ל, ובאידיך גיסא דמתא הילולא וחיגגא [וכנראה היה אחרי חורבן בית שני].

והגם שעלינו ללמד זכות שהמוזיקה מועלת לעצבים החלשים, ובפרט לנשים שכהיום מולידות מעשרה ילדים ומעלה כ"י בלעה"ר, מה שלא היה לפנים, ודוחק הפרנסה, וקושי חיתון הילדים שלא היה מימות עולם כמוהו, וכיותר שב"ה התרבו בעלי תשובה, שרגילים במוסיקה מנעוריהם, ומוטב שישמעו שירי קדש מאשר ברדיו הטמא קול באשה ערוה.

בכל זאת מעיקר ההלכה צודק מע"כ, וכבר כ' בשו"ת שבט הלוי (או"ח סי' ס"ט) שלמעשה לבשתינו ולצערינו כמעט נשכחה הלכה פסוקה זו, ואין לנו לימוד זכות גמור וכו' עיי"ש"ה. וכידוע מתרועע ע"ז גם בע"פ, ועי"ז כבר נסגרו חנויות הקלטות וכלי נגינה שהרעישו ברחוב כל היום בניגונים, והנזכר בתהילים בנבל וכנור אזמרה לך וכדומה, שאני יחידי סגולה השרים בדבקות להשי"ת.

ומה שרבני הדור לא מספיק מעוררים ומזחים בזה, משום שיש בעוה"ר פרצות יותר חמורות שעסוקים [או צ"ל עסוקים] בהם, ואצל החת"ם קרה בחופה כאשר סידר קידושין באה הידיעה שא' מגאוני דורו רבי מרדכי בנעט זי"ע שחל"ח, וציוה להפסיק הנגינה דערבה כל שמחה, וא"כ אנן מה נענה אבתריה, שלפני שנה היה הפיגוע הנורא בהודו בעיר בומביי, וכו' וכו', והשבוע תאונת הדרכים המחרידה של אב ובנו ונשותיהם משפ', מגדולי תמכין דאורייתא, שנתרסק האווירון שלהם, ושאר צרות והפגנות, וערבה כל שמחה, הרי על כגון דא כ' החת"ם (בשו"ת ח"ו סי' פ"ד ופ"ט) שמע"כ מזכיר, שהותר ומצוה לשמח חתן וכלה שהם "עגומי הגלות", עכ"ל במכתב לענייננו.

ויה"ר שתחת ערבה כל שמחה, יקויים בנו במהרה וערבה לה' מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות, אמן.